

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

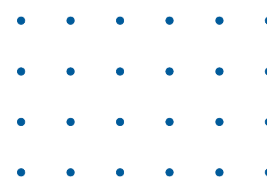

ЗМІСТ

1. Документи міжнародних організацій.....	2
ОЕСР: ДЕРЖАВНІ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ.....	2
ОЕСР: НАСЛІДКИ СТРУКТУРНИХ РЕФОРМ.....	3
ОЕСР: ПРО ЩО СВІДЧАТЬ НАЯВНІ ДАНІ.....	4
ОЕСР: ЗАХИСТ ВІД ФІНАНСОВИХ МАХІНАЦІЙ ТА ШАХРАЙСТВ.....	5
2. Корисні новини України та світу	6
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РАМКОВОЇ ПРОГРАМИ ЄС ДЛЯ НАУКОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ.....	6
НОВИЙ ПОРЯДОК ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА НАУКОВІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПОТРЕБ ДЕРЖАВИ.....	7
ІНФЛЯЦІЯ ОЦІНОК ЧИ СИСТЕМНА КРИЗА ОСВІТИ: ДИСКУСІЯ НАВКОЛО ГАРВАРДСЬКИХ РЕФОРМ	8
НОВАЦІЇ У ПОЛОЖЕННЯХ ПРО ПРЕМІЇ ТА СТИПЕНДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	9
ЦІННІСТЬ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ПРОЄКТІВ ТА ПЕРЕШКОДИ В ЇХ ВИКОНАННІ	9
КОНКУРС ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	10
ООНОВЛЕННЯ ПРАВИЛ КОНКУРСНОГО ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	11
ОПРИЛЮДНЕНО ОНОВЛЕНИЙ ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ КАТЕГОРІЇ «Б»	12
5 РІЗНИХ ПОГЛЯДІВ НА ГШІ: ВІД ЗАХОПЛЕННЯ І ТРИВОГИ ДО ОБЕРЕЖНОГО ОПТИМІЗМУ	13
МАЙБУТНЄ НАВИЧОК РОБОЧОЇ СИЛИ ЄВРОПИ.....	14
ВИДАННЯ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ВІД КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ	15
МІЖ ДИПЛОМОМ І ПРОФЕСІЄЮ: ЯК МОЛОДІ ОБРАТИ СВІЙ ШЛЯХ ПІСЛЯ ШКОЛИ?	15
ОГОЛОШЕНО КОНКУРСНИЙ ВІДБІР ВИКОНАВЦІВ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	16
ПОЛІПШЕНЕ РОЗПІЗНАВАННЯ: ІНСТРУМЕНТ САМООЦІНЮВАННЯ.....	17
КАДРОВА КРИЗА У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	18
3. Наукові заходи	19
ДОСЛІДНИЦЬКІ ІНФРАСТРУКТУРИ В НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.....	19
ВНЕСОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ	20
ІШІ-КОМПЕТЕНТНІСТЬ: ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ І ВМІТИ	21

ОНЛАЙН-ШКОЛА З ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	21
РОЗРОБКА НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	21
ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	22
ЧИННИКИ ДОВІРИ ДО ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ	22
ЛІТНЯ ШКОЛА З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	23
НАУКОВА ОСВІТА	24

1. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ДЕРЖАВНІ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Світ державних служб зайнятості 2026. Як досягати результатів у мінливому світі праці». У ньому зазначається, що державні служби зайнятості відіграють важливу роль у покращенні ситуації на ринку праці, підтримуючи як підприємства, так і окремих осіб, вони сприяють підвищенню ефективності

функціонування ринку праці в цілому. Важливість їхніх послуг зростає на тлі стрімких трансформацій під впливом демографічних і технологічних змін, міграційних процесів, енергетичного переходу та інших глобальних чинників. Стрімкий розвиток штучного інтелекту докорінно змінює характер та структуру ринків праці, що має наслідки як для самих ринків праці, так і для того, як розвиваються державні служби зайнятості. Оприлюднений звіт містить порівняльний аналіз діяльності державних служб зайнятості у всьому світі, містить нові дані про розвиток, проблеми та можливості, з якими стикаються державні служби зайнятості, узагальнення щодо їхніх політик та успішних практик. Експерти проаналізували інституційні та політичні відмінності, рівень цифрової зрілості служб, а також способи, якими державні служби зайнятості реагують на виклики, підтримуючи перехід до нової зайнятості для різних груп населення (включно з мігрантами), розглядає роль партнерств між державними службами зайнятості та соціальною економікою у підтримці людей,

які мають найбільші труднощі з пошуком роботи.

Детальніше: https://www.oecd.org/en/publications/the-world-of-public-employment-services-2026_4aebd080-en.html,

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/06/the-world-of-public-employment-services-2026_781934e6/4aebd080-en.pdf,

<https://doi.org/10.1787/4aebd080-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: НАСЛІДКИ СТРУКТУРНИХ РЕФОРМ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Короткострокові та середньострокові наслідки структурних реформ: переоцінка» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому зазначається, що структурні реформи є центральним елементом заходів з підвищення продуктивності, розвитку зайнятості та забезпечення довгострокового зростання. Проте останнім часом темпи реформ сповільнилися, їхнє виконання стикається з рядом проблем. Політики та зацікавлені сторони зосереджуються на тому, що відбувається у перші кілька років після запровадження реформ, оскільки короткострокові витрати та невизначеність можуть підрвати підтримку навіть тоді, коли суспільство очікує довгострокові вигоди. Емпіричних даних про короткострокові макроекономічні ефекти реформ менше, ніж про довгострокові. Цей документ зосереджений на короткострокових та середньострокових макроекономічних ефектах широкого спектру наслідків структурних політичних змін. Основний аналіз зосереджено на країнах-членах ОЕСР, розглядаються заходи з оподаткування корпорацій, граничне податкове навантаження, витрати на активну політику зайнятості, законодавство про захист зайнятості, регулювання ринку оренди, інвестиції в залізничну інфраструктуру та витрати на фундаментальні дослідження. На основі новітніх методів визначається стійкість отриманих результатів та потенційна неоднорідність впливу реформ.

Детальніше: https://www.oecd.org/en/publications/the-short-and-medium-term-effects-of-structural-reforms_ce7f76e3-en.html,

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/06/the-short-and-medium-term-effects-of-structural-reforms_2dc14a4c/ce7f76e3-en.pdf,

<https://doi.org/10.1787/ce7f76e3-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПРО ЩО СВІДЧАТЬ НАЯВНІ ДАНІ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Федералізм масштабу: про що свідчать наявні дані?» із серії «Робочі документи ОЕСР з питань фіскального федералізму». У ньому зазначається, що в умовах обмеженого бюджетного простору та зростання попиту на державні послуги субнаціональні органи влади стикаються із загостренням цілої низки проблем. Підвищення ефективності надання державних послуг може допомогти узгодити суперечливі чинники впливу та підтримати фінансову стабільність внаслідок економії від масштабу. Децентралізація дозволяє адаптувати державні послуги до місцевих переваг, тоді як надання послуг у більшому масштабі може знизити питомі витрати та зміцнити адміністративний потенціал. Політики країн ОЕСР прагнуть збалансувати економію за рахунок масштабу за допомогою трьох основних підходів: проведення правових та адміністративних реформ; передача політичної відповідальності на інші рівні управління чи створення нових інституційних рівнів; перегляд субнаціональних кордонів шляхом злиття чи поділу більших територій. У документі показано, як економія та зміна масштабу впливають на ефективність надання місцевих державних послуг у системах багаторівневого управління; продемонстровано, що ефекти масштабу суттєво відрізняються в різних секторах залежно від фіксованих витрат, щільності попиту, технологій та характеристик послуг. Існує U-подібний зв'язок між масштабом та ефективністю: невеликі юрисдикції стикаються з вищими питомими витратами, тоді як великі та щільні юрисдикції несуть витрати на перевантаження та координацію. Аналізується компроміс між масштабом та фіскальною децентралізацією: об'єднання надання послуг може підвищити ефективність, але знизити швидкість реагування та підзвітність. Надається оцінка таким політичним інструментам, як міжмуніципальна співпраця, перерозподіл обов'язків та злиття, отримання переваг масштабу при збереженні місцевої автономії.

Детальніше: https://www.oecd.org/en/publications/federalism-of-scale_dfbf2d06-en.html,

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/06/federalism-of-scale_913a2d93/dfbf2d06-en.pdf,

<https://doi.org/10.1787/dfbf2d06-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЗАХИСТ ВІД ФІНАНСОВИХ МАХІНАЦІЙ ТА ШАХРАЙСТВ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Захист споживачів від фінансових махінацій та шахрайства». У ньому зазначається, що під впливом стрімкого впровадження цифрових фінансових продуктів, послуг та каналів відбуваються зміни фінансового ландшафту та спостерігається значне збільшення кількості та складності фінансових

шахрайств й афер проти споживачів. У звіті ОЕСР «Моніторинг ризиків у сфері споживчих фінансів 2026» фінансові шахрайства та афери названі головною загрозою. Зростання кількості споживачів, які стали жертвами шахрайства, у багатьох країнах відбувається на тлі збільшення використання мобільних та цифрових фінансових послуг, зростання обсягу транзакцій на онлайн-платформах фінансових послуг. Окрім значної фінансової та психологічної шкоди, заподіяної споживачам, які стали жертвами фінансових шахрайств, ці афери несуть значно більші ризики, оскільки загрожують підірвати рівень довіри до фінансової системи та послабити досягнення у розширенні доступу до фінансових послуг. Методи й техніки шахрайства стають дедалі складнішими, зловмисники використовують технології штучного інтелекту і діпфейки для створення нових схем для своїх оборудок. Оскільки цифрове середовище постійно змінюється, споживачі не встигають навчитись розпізнавати шахрайські схеми та опанувати належним чином засоби безпеки. Активний розвиток мобільних пристроїв, платформ соціальних мереж та/або цифрових фінансів послуг збільшує ризик того, що споживачі зіткнуться з шахрайським контентом. Експерти, які готували цей звіт, прагнули узагальнити причини фінансових шахрайств та афер, визначити ефективні підходи до їх запобігання та виявлення. У документі подана оригінальна типологія фінансових шахрайств та афер, спрямованих проти споживачів та розроблені поради для державних органів.

Детальніше: https://www.oecd.org/en/publications/protecting-consumers-from-financial-scams-and-frauds_d41817bb-en.html,

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/06/protecting-consumers-from-financial-scams-and-frauds_3887b249/d41817bb-en.pdf,

<https://doi.org/10.1787/d41817bb-en>

Фото: скріншот

2. Корисні новини України та світу

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РАМКОВОЇ ПРОГРАМИ ЄС ДЛЯ НАУКОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ

На сайті Європейської Комісії у розділі «Дослідження та інновації» опубліковано матеріал «Рада ухвалила першу в історії ЄС рамкову програму для наукової дипломатії». У ньому йдеться про те, що Рада ЄС ухвалила рекомендацію щодо рамкової програми Європейського Союзу для наукової дипломатії. Ця програма націлена на зміцнення ролі Європи як

світового лідера в науці та забезпечить державам-членам можливість реалізації стратегічного та узгодженого підходу у цій сфері. Наукова дипломатія є інструментом просування інтересів, цінностей та суверенітету ЄС на світовій арені. Прийнята рамка ЄС забезпечує керівництво та координацію для держав-членів та відповідних зацікавлених сторін шляхом стратегічних, оперативних та стимулюючих дій, доповнених допоміжними діями на рівні Європейського Союзу. Центральним елементом нової системи є просування цінностей, які перебувають під тиском у багатьох частинах світу, починаючи з наукової та академічної свободи. Ці цінності є не лише частиною спільної європейської ідентичності, але й активами, що допомагають ЄС залучати та утримувати таланти у все більш конкурентному глобальному середовищі. «Горизонт Європа» відіграє ключову роль у цьому контексті, будучи найпотужнішим інструментом глобальної наукової дипломатії для Європейського Союзу. Канада, Південна Корея та Японія прийняли рішення приєднатися до програми, продемонструвавши свою довіру та спільні інтереси у підтримці свободи, демократії та міжнародного порядку. Очікується, що реалізація документу сприятиме захисту та просуванню демократичних цінностей, стратегічних інтересів, а також утвердженню технологічного та інформаційного суверенітету Союзу, забезпечить зміцнення позицій Союзу як одного з провідних світових гравців у галузі науки і технологій шляхом відкритого та безпечного міжнародного наукового співробітництва, допоможе зміцнити довіру до науки, сприятиме використанню наукових розробок під час прийняття управлінських рішень та максимізації впливу дослідницького та інноваційного потенціалу ЄС, заохочуватиме залучення громадськості, захисту прав людини, боротьбу з потрійною планетарною кризою, що проявляється у зміні клімату, втраті біорізноманіття та забрудненні, зробить суттєвий внесок у досягнення «Порядку

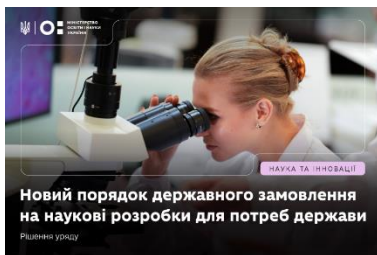
денного Організації Об'єднаних Націй на період до 2030 року» та Цілей сталого розвитку.

Детальніше: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/council-adopts-first-ever-eu-framework-science-diplomacy-2026-05-29_en,

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8931-2026-ADD-1/en/pdf>

Фото: скріншот

НОВИЙ ПОРЯДОК ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА НАУКОВІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПОТРЕБ ДЕРЖАВИ

Кабінет Міністрів України затвердив новий «Порядок проведення конкурсного відбору науково-технічних (експериментальних) розробок у межах формування державного замовлення на найважливіші науково-технічні розробки та науково-технічну продукцію». Відповідна постанова від 10 червня 2026 р. № 763 опублікована на урядовому порталі. Новий порядок

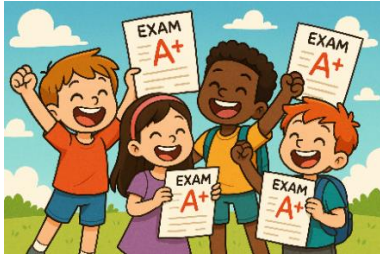
уточнює процедуру, за якою держава визначає потрібні їй технічні рішення, правила проведення конкурсного відбору, вимоги до супроводу виконуваних робіт та оцінювання отриманих результатів. Його запровадження дозволить більш ефективно витратити бюджетні кошти на розробки, які мають практичне застосування, у першу чергу - щодо нових матеріалів, технологій (у тому числі подвійного призначення), які можна використати для потреб економіки, національної безпеки і оборони. Відповідно університети та наукові установи зможуть краще організувати роботу над прикладними рішеннями. Ключовими є наступні зміни: чітко визначено повноваження міністерств та інших центральних органів виконавчої влади під час формування тематики державного замовлення; врегульовано їхню участь в оцінюванні результатів робіт та їх передачі для подальшого використання; уточнено завдання Науково-технічної ради Міністерства освіти і науки України та її секцій; офіційно запроваджено інститут кураторів, які представлятимуть інтереси міністерств та інших центральних органів виконавчої влади під час формування та виконання державного замовлення; визначено порядок передачі результатів робіт для масштабування.

Детальніше: <https://mon.gov.ua/news/mon-rozrobleno-novyi-poriadok-derzhavnoho-zamovlennia-na-naukovi-rozrobky-dlia-potreb-derzhavy>,

<https://www.kmu.gov.ua/npas/vazhlyvishi-naukovo-tekhichni-eksperymentalni-rozrobkyktsiiu-i-763>

Фото: МОН

ІНФЛЯЦІЯ ОЦІНОК ЧИ СИСТЕМНА КРИЗА ОСВІТИ: ДИСКУСІЯ НАВКОЛО ГАРВАРДСЬКИХ РЕФОРМ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Мохана Рао «Обмеження найвищих оцінок у Гарварді не відновить академічні стандарти». У ній автор аналізує рішення Гарвардського університету обмежити частку найвищих оцінок та стверджує, що проблема академічних стандартів має значно глибші причини, ніж проста інфляція оцінок. Поштовхом до дискусії стала реформа на факультеті мистецтв і наук Гарварду, в рамках якої планується скоротити частку оцінок категорії «А». Прихильники цього кроку вважають, що поширення найвищих балів послаблює здатність оцінювання відображати реальні відмінності між результатами студентів. На їхню думку більш суворий розподіл оцінок має сприяти відновленню академічної вимогливості та довіри до університетських дипломів. Звісно, проблема інфляції оцінок існує, але чи буде виходом механічне обмеження кількості відмінних результатів? Як усунути першопричини проблеми? Академічні стандарти формуються через зміст навчання, вимоги до студентів та інституційні стимули, які визначають поведінку викладачів і здобувачів освіти. Якщо ці чинники залишаються незмінними, то зміна статистики оцінок сама по собі не призведе до істотного підвищення якості навчання. Впродовж останніх десятиліть університети дедалі більше працюють в умовах конкуренції за залучення студентів й отримання фінансування. У такому середовищі викладачі відчувають постійний непрямий тиск, пов'язаний із рівнем задоволеності студентів, показниками їхньої успішності та інституційними очікуваннями. Саме ці обставини призводять до пом'якшення вимог і зростання середніх оцінок. Справжня академічна вимогливість виникає тоді, коли освітній процес заохочує глибоке опанування знань, розвиток аналітичного мислення та інтелектуальну самостійність. Якщо ж оцінки стають головною метою навчання, вони поступово перетворюються на формальний показник успішності, який все менше відображає реальний рівень підготовки. Значно важливішим за інфляцію оцінок є питання змісту навчальних програм, критеріїв оцінювання, академічної доброчесності та якості освітнього процесу загалом. Потрібно переглянути систему стимулів, на яких ґрунтується сучасна вища освіта, адже головна місія університету — формування глибоких знань і здатності до самостійного мислення.

Детальніше: <https://www.timeshighereducation.com/opinion/harvards-grade-cap-wont-restore-academic-standards>

Фото: pixabay.com

НОВАЦІЇ У ПОЛОЖЕННЯХ ПРО ПРЕМІЇ ТА СТИПЕНДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Верховна Рада України ухвалила зміни до власної Постанови від 4 грудня 2025 року № 4712-IX «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України». Це рішення забезпечує удосконалення процедур присудження премій і призначення стипендій Верховної Ради України.

Нововведення пов'язані з оптимізацією процедур висування кандидатів, оформлення дипломів лауреатів, вимог до підготовки і подання документів на конкурс, проведення публічного фахового обговорення конкурсних робіт на присудження Премії Верховної Ради України імені Ігоря Юхновського тощо.

Детальніше: https://kno.rada.gov.ua/news/main_news/77752.html,

<https://kno.rada.gov.ua/print/77757.html>,

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4712-20#Text>,

<https://ips.ligazakon.net/document/DI14584I?an=4>,

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4913-20#Text>

Фото: скріншот

ЦІННІСТЬ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ПРОЄКТІВ ТА ПЕРЕШКОДИ В ЇХ ВИКОНАННІ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Герайнта Піса «Програми великих викликів зазнають невдачі цілком передбачуваним чином. Ось що ми зрозуміли». У ній автор аналізує досвід реалізації важливих міждисциплінарних програм (grand challenges), спрямованих на розв'язання складних суспільних проблем, і пояснює, чому такого роду ініціативи зазвичай не досягають поставлених цілей

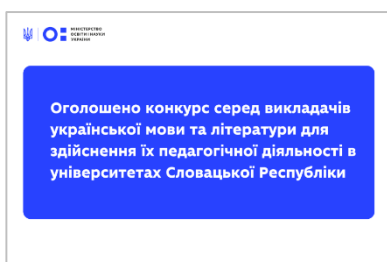
попри залучення значних ресурсів та амбітні наміри. Сучасні прориви в медицині, охороні здоров'я та інших сферах стали можливими завдяки співпраці представників різних галузей знань. Наприклад, міжнародна програма з генної терапії Cancer Grand Challenges об'єднує фахівців із різних дисциплін для роботи над проблемами, що не можуть бути розв'язані в межах окремої наукової галузі. Університети мають необхідний потенціал для підтримки таких форм співробітництва, оскільки здатні створювати простір для довготривалої взаємодії дослідників, державних структур, бізнесу та громадянського суспільства. Водночас міждисциплінарні програми стикаються з проблемами й потерпають від невдач внаслідок відсутності власної організаційної структури, спеціально виділеного фінансування, ефективної управлінської команди. Міждисциплінарна амбітна програма – це не просто задекларований пріоритет, вона повинна мати реальне інфраструктурне підґрунтя, розглядатись не лише як

організаційний, а й культурний проєкт, у рамках якого представники різних галузей знань мають виробити спільну мову, навчитися працювати з відмінними дослідницькими підходами та погоджувати різні критерії успіху. Це потребує часу й ресурсів, а результати не завжди можна оцінити за традиційними наукометричними показниками. Важливу роль у становленні таких підходів відіграють невеликі стартові гранти, які дозволяють перевіряти нові ідеї без надмірного ризику невдачі. Також успішні програми потребують керівників, для яких розвиток міждисциплінарної співпраці є основною професійною місією, а не одним із багатьох напрямів діяльності. Такі лідери повинні бути готовими підтримувати експерименти, визнавати невдачі та продовжувати роботу навіть за відсутності швидких результатів. Багато глобальних проблем (зміна клімату, соціальна нерівність, низька продуктивність економіки) виникають не через брак наукових знань, а через неякісне їх практичне впровадження, відсутність узгоджених дій різних інституцій та неефективну співпрацю між наукою, владою і суспільством. Реалізація результатів досліджень має розглядатися як повноцінна інтелектуальна діяльність, а не як другорядний етап, який починається після завершення наукової роботи. На думку автора, однією з найважливіших переваг університетів є їхня здатність виступати майданчиком для конструктивного діалогу між людьми з різними інтересами, цінностями та професійними підходами. У світі, де політична поляризація та міжнародна напруженість ускладнюють співпрацю, саме ця роль набуває особливого значення.

Детальніше: <https://www.timeshighereducation.com/opinion/grand-challenges-fail-predictable-ways-heres-what-weve-learned>

Фото: pixabay.com

КОНКУРС ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Міністерство освіти і науки України у співпраці з Міністерством освіти Словачької Республіки оголосило про старт конкурсного відбору серед викладачів української мови та літератури для підтримки їх педагогічної діяльності в університетах Словачької Республіки. Кандидати повинні мати офіційну рекомендацію закладу вищої освіти та відповідати обов'язковим вимогам приймаючого університету, зокрема: щодо володіння українською мовою на рівні C2 та знання іншої іноземної, фахова спеціалізація зі східнослов'янської філології, педагогічний стаж за спеціальністю не менше 3 років, вища освіта третього ступеня, публікаційна активність за фахом (вимоги університету імені Коменського в місті Братислава) або вища освіта щонайменше третього ступеня за спеціальністю «філологія» або «освіта/педагогіка» зі спеціалізацією «українська мова та література», досвід викладання української мови та літератури у ЗВО, здатність викладати літературознавчі та мовознавчі дисципліни з української мови та літератури,

здійснювати наукове керівництво дипломними роботами студентів першого та другого ступенів вищої освіти, володіння сучасними методами викладання української мови як рідної та як іноземної, володіння словацькою мовою як державною мовою Словаччини щонайменше на рівні A2-B1, бездоганна ділова та правова репутація (вимоги Пряшівського університету в місті Пряшів). Заявку на участь у можна подати до 26 червня 2026 року.

Детальніше: <https://mon.gov.ua/news/mon-oholoshuie-konkurs-sered-vykladachiv-ukrainskoi-movy-ta-literatury-dlia-zdiisnennia-ikh-pedahohichnoi-diialnosti-v-universytetakh-slovatskoi-respubliky>

Фото: скріншот

ОНОВЛЕННЯ ПРАВИЛ КОНКУРСНОГО ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Міністерство освіти і науки України затвердило оновлені вимоги до організації та проведення конкурсних відборів проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних розробок. Відповідний наказ від 15 червня 2026 р. № 934 опубліковано на офіційному сайті МОН. Нові правила визначають, як відтепер відбиратимуться й фінансуватимуться наукові проєкти за кошти державного бюджету. Запроваджено більш чіткі умови участі, посилено вимоги до якості результатів, зроблено фокус на дослідженнях, які мають практичне значення для держави, залученні молодих науковців та використанні сучасної наукової інфраструктури, підтримується залучення співфінансування з боку бізнесових структур, міжнародних програм і грантів. З 1 січня 2027 року конкурсне фінансування зможуть отримувати лише ті заклади вищої освіти та наукові установи, які успішно пройшли державну атестацію (групи А, Б, В) за відповідним напрямом. У межах основного конкурсу відбір проводитиметься за трьома окремими напрямками. Перший напрям - традиційні фундаментальні дослідження, прикладні дослідження та науково-технічні розробки за загальними тематичними напрямками; другий - проєкти закладів вищої освіти та наукових установ із прифронтових і прикордонних регіонів; третій напрям - пріоритетні науково-технічні розробки за спеціальними тематичними напрямками на підставі запитів Міністерства оборони, Міністерства цифрової трансформації, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства охорони здоров'я та інших центральних органів виконавчої влади, які надійшли у 2026 році. Для таких проєктів фінансування може бути збільшено на 50%. Окремо діятиме конкурс для молодих вчених, який охоплюватиме прикладні дослідження та науково-технічні розробки за загальними тематичними напрямками. Також у наказі визначені фінансові умови конкурсів, тривалість виконання проєктів, запроваджене обмеження за вартістю проєктів на рік,

викладені нові підходи до оцінювання отриманих результатів, уточнені вимоги до виконавців, посилені вимоги до академічної доброчесності.

Детальніше: <https://mon.gov.ua/news/mon-onovliuie-pravyla-konkursnoho-finansuvannia-naukovykh-doslidzhen-shcho-zminytsia-u-2026-rotsi>,

<https://mon.gov.ua/npa/pro-provedennia-u-2026-rotsi-konkursnykh-vidboriv-proiektiv-fundamentalnykh-naukovykh-doslidzhen-prykladnykh-naukovykh-doslidzhen-naukovo-tekhnichnykh-eksperymentalnykh-rozrobok-vykonavtsiamy>,

<https://nauka.gov.ua/information/fk2026/>, <https://nauka.gov.ua/information/ys2026/>

Фото: скріншот

ОПРИЛЮДНЕНО ОНОВЛЕНИЙ ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ КАТЕГОРІЇ «Б»

Міністерство освіти і науки України оприлюднило оновлений «Перелік наукових фахових видань України» в частині категорії «Б». Відповідний наказ МОН від 11 червня 2026 р. № 928 розміщено на офіційному сайті міністерства. Категорію «Б» сформовано за новими правилами, які передбачають посилені вимоги до якості наукових видань, прозорості редакційної політики, публікаційної етики, рецензування, відкритого доступу та достовірності інформації, розміщеної на вебсайтах журналів. Видання, включені до оновленого «Переліку...» будуть визнаватись фаховими з 1 червня 2026 року до 1 червня 2029 року. Спершу було сформовано рейтингові списки видань у межах відповідних галузей знань і наукових спеціальностей, які стали робочим інструментом для подальшого розгляду Комісією з питань публікаційної етики. При цьому урахувались наявність DOI для кожної статті та коректність переходу на сторінку статті; відповідність складу редакційної колегії заявленому науковому профілю видання; достовірність дат надходження, прийняття й публікації статей; прозорість фінансової політики; наявність українського та англійського інтерфейсів вебсайту з тотожним змістом; прозорість процедури рецензування; політика академічної доброчесності та публікаційної етики; порядок розгляду скарг, внесення виправлень і ретракції; політика щодо використання штучного інтелекту; відповідність заявлених спеціальностей фактичній тематиці видання; функціонування вебсайту за захищеним протоколом HTTPS; повнота метаданих статей (ORCID, ISSN, ліцензій відкритого доступу, дат редакційного процесу). Максимальна кількість балів становила 30, а мінімальний поріг для включення до категорії «Б» - 9 балів. Формування оновленого Переліку показало, що в Україні є значний сегмент наукових видань, які вже працюють за сучасними стандартами відкритості, прозорості та відповідальної редакційної політики. Усі видання, включені до «Переліку...», мають відкритий доступ до наукового контенту. Наразі триває експертний розгляд наукових періодичних видань з обмеженим доступом,

матеріали яких потребують спеціальної процедури опрацювання. Кожне видання, яке не було включене до Переліку, отримає окреме пояснення із конкретними причинами такого рішення Комісії і після усунення недоліків засновники зможуть знов подати його на розгляд відповідно до встановленої процедури. Також МОН розпочинає щорічний моніторинг видань, включених до «Переліку» для перевірки дотримання чинних вимог.

Детальніше: <https://mon.gov.ua/news/mon-opryliudnylo-onovlenyi-perelik-naukovykh-fakhovykh-vydan-ukrainy-katehorii-b>,

<https://mon.gov.ua/npa/pro-vkliuchennia-naukovykh-periodychnykh-vydan-do-pereliku-naukovykh-fakhovykh-vydan-ukrainy>,

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0129-26#Text>

Фото: скріншот

5 РІЗНИХ ПОГЛЯДІВ НА ГШІ: ВІД ЗАХОПЛЕННЯ І ТРИВОГИ ДО ОБЕРЕЖНОГО ОПТИМІЗМУ

На сайті Times Higher Education опубліковано матеріал Філіпа Моріарті, Джо Морана, Рейчел Мосс, Ендрю Освальда та Лінн Камерлін «Чи роблять науковці ставку на ШІ?». У ньому п'ятеро представників академічної спільноти розмірковують про те, як генеративний штучний інтелект змінив їхню професійну діяльність і наочно демонструють широкий спектр поглядів — від активного використання технології ГШІ до глибокого скептицизму щодо її впливу на освіту та науку. Професор фізики Філіп Моріарті виступає проти поширеного уявлення про те, що тексти, створені штучним інтелектом, є лише низькоякісним інформаційним продуктом. Спираючись на власний досвід, він стверджує, що сучасні мовні моделі здатні виконувати складні інтелектуальні завдання, зокрема допомагати у програмуванні та розв'язанні наукових проблем. Водночас дослідник визнає, що така ефективність створює серйозний виклик для традиційних підходів до навчання, оскільки завдання, які раніше вимагали тривалої роботи й сприяли глибокому розумінню предмета, тепер можуть виконуватися за лічені хвилини. Професор англійської мови Джо Моран, навпаки, наголошує на власному відчуженні від технології, оскільки для навчання моделей повсюдно використовуються твори без дозволу їхніх авторів, збільшуються негативні екологічні наслідки, зростає ризик втрати індивідуального людського судження. На його думку, поширення автоматично згенерованих текстів може, як ні парадоксально, підвищити цінність авторського письма як форми людської комунікації. Рейчел Мосс, яка опікується питаннями академічної доброчесності, розглядає проблему з іншого боку, говорячи про труднощі виявлення використання ШІ студентами. На її думку, використання генеративного штучного інтелекту часто пов'язане не лише з бажанням спростити виконання

завдання, а й зі стресом, тривожністю, фінансовими труднощами, соціальною ізоляцією. Боротьба з академічними порушеннями потребує не лише контролю, а й уваги до причин, які спонукають студентів шукати подібні обхідні шляхи. Професор економіки та поведінкових наук Ендрю Освальд висловлює одну з найкритичніших позицій. Він переконаний, що генеративний штучний інтелект фактично позбавив сенсу традиційне письмове оцінювання студентів, оскільки вже неможливо бути впевненим у самостійному виконанні багатьох видів робіт. Університетам доведеться повернутися до написаних від руки форм контролю знань. Він прогнозує посилення нерівності між університетами, оскільки переваги від використання нових технологій насамперед отримуватимуть найбагатші та найпрестижніші заклади. Найбільш прагматичну позицію займає професор біохімії Лінн Камерлін. Вона розповідає, що спочатку ставилася до інструментів ШІ з недовірою через їхню схильність до помилок і вигадкування фактів. Проте поступово дослідниця почала активно використовувати їх для пошуку інформації, аналізу джерел, програмування та ознайомлення з новими напрямками досліджень. Сучасні мовні моделі стали настільки переконливими у своїх помилках, що існує необхідність ретельної перевірки абсолютно всіх результатів: вигадані посилання, недостовірні дані, хибні зображення можуть поставити під загрозу достовірність наукового пізнання. Попри суттєві розбіжності в оцінках, усі автори погоджуються, що генеративний штучний інтелект уже став невід'ємною частиною академічного середовища. Відтак головним викликом для університетів стає не питання прийняття чи відкидання цієї технології, а пошук способів її відповідального використання без втрати якості освіти, наукової доброчесності та людського виміру академічної діяльності.

Детальніше: <https://www.timeshighereducation.com/depth/are-academics-making-em-dash-ai>

Фото: pixabay.com

МАЙБУТНЄ НАВИЧОК РОБОЧОЇ СИЛИ ЄВРОПИ

На офіційному порталі європейських даних European Data опублікований матеріал «Прогноз Cedefop щодо навичок: розуміння майбутньої робочої сили Європи». У ньому йдеться про інструмент, побудований на основі відкритих даних, який допомагає спільнотам та політикам готуватися до змін, що відбуваються у сфері навичок та роботи. Прогноз розвитку навичок Cedefop, розроблений Європейським центром розвитку професійної підготовки, дозволяє з'ясувати, як робочі місця та навички зміняться по всій Європі у найближчі роки. Це допомагає урядам, підприємствам та окремим особам приймати кращі рішення щодо навчання, кар'єри та планування робочої сили. Прогноз базується на гармонізованих даних та спільному методі, що застосовується в усіх державах-членах ЄС на основі прогнозу зайнятості, попиту на заміщення посад

та потенційний дефіцит кваліфікованих кадрів, урахування змін на основі цифровізації, демографічних змін та «зелений перехід». Він забезпечує раннє попередження про дисбаланси на ринку праці. Користувачі цього інструменту можуть досліджувати набори даних, що лежать в основі прогнозів, завантажувати електронні таблиці та взаємодіяти з візуалізаціями через онлайн-платформу, причому частина даних доступна через інтерфейси прикладного програмування, які дозволяють розробникам повторно використовувати інформацію в додатках та сервісах. Така відкритість сприяє прозорості, підтримує дослідження та дозволяє ширше використовувати дані ринку праці по всій Європі.

Детальніше: <https://data.europa.eu/en/news-events/news/cedefop-skills-forecast-understanding-europes-future-workforce>,
<https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast>

Фото: скріншот

ВИДАННЯ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ВІД КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Книжкова палата України на власному сайті у розділі «Видання для фахівців» оновила інформацію про нові надходження книг і брошур. Тут представлені публікації з видавничої справи та редагування, книгознавства, документознавства, бібліології, бібліографії та бібліографознавства, а також галузеві науково-методичні та методичні розробки.

Список видань формується на основі електронної бази даних обов'язкового примірника документів.

Детальніше: <http://www.ukrbook.net/>,
<http://www.ukrbook.net/gallery1/ThumbnailGridExpandingPreview/index.html>

Фото: скріншот

МІЖ ДИПЛОМОМ І ПРОФЕСІЄЮ: ЯК МОЛОДІ ОБРАТИ СВІЙ ШЛЯХ ПІСЛЯ ШКОЛИ?

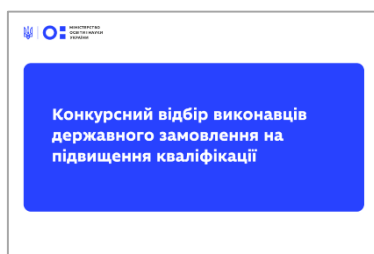
На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Гелен Пакер «Огляд Мілберна: «школи підштовхують занадто багато студентів до університету»». У ній розглядаються результати вивчення молодіжного безробіття у Великій Британії, у якому порушується питання співвідношення між вищою освітою, професійною підготовкою та реальними потребами ринку праці. Вступ до університету занадто часто став сприйматись як стандартний і майже обов'язковий шлях для випускників шкіл, тоді як інші варіанти, наприклад, професійна освіта, навчання на робочому місці та програми

стажування насправді можуть бути більш відповідними для частини молоді. Автор документу не заперечує цінність університетської освіти. Проблема не в ролі університетів, а в тому, що система освіти недостатньо збалансовано представляє різні можливості переходу молодшої людини до професійного життя. Кількість молодих людей, які не навчаються, не працюють і не проходять професійну підготовку віком 16–24 роки у Великій Британії наразі понад один мільйон, причому серед безробітних з цієї когорти близько 13 % мають диплом вищої освіти. Отже, отримання документу про вищу освіту саме по собі не гарантує успішного працевлаштування. Звісно, випускники університетів у середньому швидше виходять із періоду безробіття, ніж люди без диплому, однак питання полягає у відповідності між освітнім маршрутом, очікуваннями студентів і реальними перспективами працевлаштування. Автор огляду критикує ситуацію, коли університетський шлях автоматично розглядається як найпрестижніший або найбільш бажаний варіант незалежно від інтересів, здібностей і професійних планів молодшої людини. Професійна освіта у Великій Британії тривалий час поступалася вищій освіті за рівнем фінансування та суспільним статусом, а національна освітня система залишається фрагментованою: школи, заклади професійної підготовки, університети та програми навчання на робочому місці функціонують за різними правилами й не завжди утворюють узгоджену траєкторію розвитку навичок. Дискусія стосується більш широкого питання про те, чи має вища освіта залишатися універсальним етапом переходу до дорослого життя, чи освітні системи мають пропонувати більше рівноцінних шляхів (академічних, професійних, практикоорієнтованих) і взагалі наскільки освіта допомагає людині сформувати компетентності, необхідні для мінливого ринку праці.

Детальніше: <https://www.timeshighereducation.com/news/milburn-review-schools-pushing-too-many-students-university>

Фото: pixabay.com

ОГОЛОШЕНО КОНКУРСНИЙ ВІДБІР ВИКОНАВЦІВ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Конкурсна комісія МОН з відбору виконавців державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів повідомляє про оголошення додаткового конкурсного відбору виконавців державного замовлення на підставі рішення, прийнятого 15 червня 2026 р. Розміщення державного замовлення здійснюватиметься відповідно до «Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підвищення кваліфікації фахівців окремих галузей економіки та працівників бюджетної сфери», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2025 року № 1190. Конкурсний відбір проводиться за наступними галузями

знань (спеціальностями): ««В» Культура, мистецтво та гуманітарні науки» (для працівників закладів культури, педагогічних працівників закладів освіти сфери культури державної форми власності та працівників суб'єктів у сфері медіа); ««Г» Інженерія, виробництво та будівництво» / «G13» Харчові технології» (для працівників сфери виробництва харчових продуктів); ««Н» Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» / «Н1 Агрономія», «Н2 Тваринництво», «Н6 Ветеринарна медицина», «Н7 Агроінженерія»» (для працівників аграрного сектору); ««Е» Природничі науки, математика та статистика» / «Е2 Екологія», «Е4 Науки про Землю»» (для працівників сфери екології, природних ресурсів та водного господарства). Заявку на участь у конкурсі можна подати до 1 липня 2026 року.

Детальніше: <https://mon.gov.ua/news/oholosheno-konkursnyi-vidbir-vykonavtsiv-derzhavnoho-zamovlennia-na-pidvyshchennia-kvalifikatsii>,
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny/2026/06/dodatok-1.xlsx>,
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny/2026/06/dodatok-2.pdf>,
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny/2026/06/dodatok-3.docx>

Фото: МОН

ПОЛІПШЕНЕ РОЗПІЗНАВАННЯ: ІНСТРУМЕНТ САМООЦІНЮВАННЯ

На сайті Європейської асоціації університетів опубліковано інформаційний матеріал «Поліпшене розпізнавання: інструмент самооцінювання». Йдеться про оновлений інструмент самооцінювання, який надає європейським закладам вищої освіти основу для посилення практики визнання відповідно до Лісабонської конвенції. Цей інструмент пропонує установам формувальний спосіб для здійснення порівняння власних процедур із процесами інституційного визнання та належними практиками; демонструє, наскільки практика визнання кваліфікацій в установі є справедливою та прозорою, і чи вона слугує інтересам заявників, персоналу установи та самої установи; визначає сфери, де потрібно зосередити увагу та забезпечити покращення ситуації. Інструмент самооцінювання також надає практичні поради щодо процесу самооцінювання та пропонує коротку версію анкети для аналізу поточного стану. Цей інструмент самооцінювання був розроблений EUA у партнерстві з Конференцією ректорів Німеччини, Конференцією ректорів іспанських університетів та Нідерландською організацією з інтернаціоналізації освіти у рамках проєкту «У центрі уваги визнання», що фінансується програмою Erasmus+.

Детальніше: <https://eua.eu/publications/reports/improved-recognition-2.html>,
https://eua.eu/images/publications/Publication_PDFs/Improved_recognition_Self-assessment_tool_FULL.pdf

Фото: скріншот

КАДРОВА КРИЗА У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Гелен Пакер «Розширення медичної підготовки у Великій Британії перебуває на межі зриву». У ній аналізуються суперечності між прагненням держави збільшити кількість майбутніх лікарів для Національної служби охорони здоров'я та обмеженими можливостями системи забезпечити їх якісною підготовкою, подальшим професійним навчанням й працевлаштуванням. Проблема виглядає парадоксальною. З одного боку, британська система охорони здоров'я тривалий час стикається з нестачею медичного персоналу, що позначається на довжині черг до лікарів і навантаженні на медичні заклади. З іншого боку, професійні об'єднання лікарів дедалі частіше заявляють, що просте збільшення кількості студентів-медиків не усуває структурних проблем. На думку представників Британської медичної асоціації, без відповідних інвестицій у навчальну інфраструктуру, розвиток потенціалу викладачів та програм післядипломної підготовки, розширення набору може призвести до появи більшої кількості випускників, які не матимуть достатніх можливостей для роботи у професії. Так, у період з 2013 до 2024 року кількість студентів, які вступають до медичних шкіл Великої Британії, збільшилася на 39 %, а число медичних шкіл за цей період зросло з 33 до 49. Водночас можливості для проходження наступних етапів підготовки розширювалися значно повільніше, що спричинило формування своєрідних «вузьких місць» на різних щаблях професійної кар'єри. Навіть за умови успішного завершення навчання випускники стикаються з дефіцитом місць у програмах спеціалізації: тут збільшення кількості місць потребує не лише фінансування, а й наявності досвідчених наставників, клінічних баз і часу для індивідуального супроводу молодих лікарів. Розширення системи підготовки без створення відповідних умов подальшого розвитку може негативно позначитися на якості навчання. Ще одним викликом є кадрова ситуація у самих медичних школах. Існує дефіцит клінічних науковців - фахівців, які поєднують лікувальну практику, викладання та дослідницьку діяльність. За останнє десятиліття кількість таких працівників скоротилася, а значна частина нинішнього кадрового складу наближається до пенсійного віку. Через високу вартість підготовки медичних кадрів окремі заклади змушені переглядати освітні програми, а іноді навіть скорочувати окремі напрями підготовки у сфері охорони здоров'я. Такі рішення можуть мати довгострокові наслідки для регіональних систем медичного забезпечення. Автор статті наголошує, що проблема забезпечення системи охорони здоров'я кваліфікованими кадрами не зводиться до простого збільшення кількості студентів, а потребує довгострокового планування, узгодження інтересів університетів, медичних закладів і держави, а також збалансованого розвитку

всіх етапів професійної підготовки — від вступу до медичної школи до працевлаштування лікаря-фахівця.

Детальніше: <https://www.timeshighereducation.com/depth/uks-expansion-medical-training-life-support>

Фото: pixabay.com

3. Наукові заходи

ДОСЛІДНИЦЬКІ ІНФРАСТРУКТУРИ В НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

17 червня 2026 року відбувся круглий стіл «Дослідницькі інфраструктури в науково-інноваційній системі України». Захід був покликаний надати керівникам центрів колективного користування науковим обладнанням, відповідальним за підтримку та розвиток об'єктів, що становлять національне надбання, а також керівникам наукових підрозділів

організацій, які планують подавати або вже подали заявки на конкурс, інформацію про проєкт RIFF та роботу з підготовки «Дорожньої карти відновлення та вдосконалення дослідницьких інфраструктур в Україні». Обговорювали наступні питання: актуальний стан нормативно-правового забезпечення дослідницьких інфраструктур в Україні; принципи організації та функціонування дослідницьких інфраструктур країн Європейського Союзу; особливості розроблення національних дорожніх карт розвитку дослідницьких інфраструктур; принципи та критерії відбору заявок, поданих на відкритий конкурс в рамках проєкту RIFF для включення до «Дорожньої карти розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні»; досвід реалізації проєкту НФДУ зі створення дослідницької інфраструктури; цифрова дослідницька інфраструктура в галузі матеріалознавства; досвід Інституту молекулярної біології і генетики у підготовці подання анкети на Open Call проєкту RIFF; співпраця Національного університету «Києво-Могилянська академія» та наукових установ НАН України в рамках Відкритого конкурсу проєкту RIFF; практичні аспекти підготовки пропозицій для участі у відкритому конкурсі

RIFF. Організатор - проєкт RIFF.

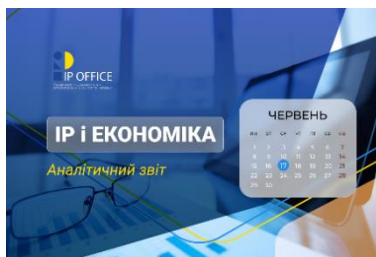
Детальніше: <https://www.nas.gov.ua/news/u-mezhah-proyektu-riff-vidbudetsya-kruglii-stil-shchodo-rozvitku-doslidnickih-infrastruktur-ukrani-anons>

https://www.nas.gov.ua/storage/editor/files/kruglii-stil-projekt-programi_1781458788.pdf

https://docs.google.com/forms/d/1UlFOWkNrg1zOBbPY4fy3R-JmL96kOlclCGKtkaiWn4s/viewform?edit_requested=true

Фото: скріншот

ВНЕСОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

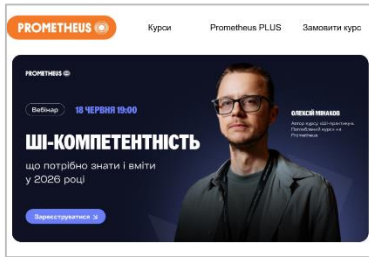

17 червня 2026 року у змішаному форматі відбулася презентація результатів першого комплексного дослідження в Україні «Оцінка економічного внеску галузей в економіку України через призму інтелектуальної власності». Захід став площадкою для обговорення результатів дослідження, в рамках якого здійснене оцінювання внеску ІР-інтенсивних галузей у формування валового внутрішнього продукту, зайнятості населення та інноваційного потенціалу держави. Обговорювали наступні питання: реальний внесок інтелектуальної власності в економіку України; які галузі формують інноваційний потенціал держави та можуть стати драйверами зростання; чому інтелектуальна власність стала одним із механізмів збереження людського капіталу та висококваліфікованих кадрів в Україні; які сектори економіки демонструють найбільший потенціал зростання завдяки патентам, технологіям, дизайну та брендам; що слід включити до державної економічної та інноваційної політики; Регіональний індекс розвитку інтелектуальної власності та потенціал регіонів до інноваційного та економічного зростання. Організатори: Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ), Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Детальніше: <https://nipo.gov.ua/vnesok-ip-v-ekonomiku-ukrainy-anons/>,
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdutKeta-9XqNNeuy22aFLedTZ5sxpWpNq5a_pgTBAtX1CVuA/viewform

Фото: скріншот

ШІ-КОМПЕТЕНТНІСТЬ: ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ І ВМІТИ

18 червня 2026 року відбувся вебінар «ШІ-компетентність: що потрібно знати і вміти у 2026 році». Захід був покликаний надати учасникам відповідь на питання, як не просто «бути в темі», а отримати ШІ-навички, які дійсно потрібні для успішної роботи. Обговорювали наступні питання: у яких задачах ШІ вже замінює рутину, а де без людини не обійтися; чому

ШІ часто лякає та не працює так, як очікували; як перестати спостерігати за ШІ і почати його використовувати в поточній роботі; чому ШІ-компетенції стають новою вимогою роботодавців. Під час вебінару розібрали реальні кейси використання ШІ у вирішенні щоденних задач без навичок програмування і задіяння складних інструментів. Організатор - Prometheus.

Детальніше:

https://event.webinarjam.com/2q51n/register/ro5l2tw0?webinar_id=212

Фото: скріншот

ОНЛАЙН-ШКОЛА З ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

З 22 червня до 3 липня 2026 року відбудеться онлайн-школа «Технології штучного інтелекту - AITss-2026». Захід покликаний стати площадкою для обговорення питань машинного та глибокого навчання, використання Python для Data Science, хмарних технологій, ГШІ, NLP, LLM, комп'ютерного зору, кібербезпеки та застосування ШІ у веброзробках.

Навчання буде організоване двома паралельними потоками: для початківців у сфері ШІ та тих, хто має достатній досвід роботи в ІТ. Організатор - Львівський національний університет імені Івана Франка.

Детальніше: https://t.me/navchai_smilyvo/467, <https://cutt.ly/ht31OEOQ>

Фото: ЛНУ

РОЗРОБКА НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

24 червня 2026 року відбудеться онлайн-захід «Розробка на основі штучного інтелекту: що насправді змінюється для інженерів». Він стане площадкою для обговорення того, як інструменти ШІ наразі трансформують щоденні робочі процеси розробників програмного забезпечення, як це впливає на якість коду та динаміку команди. Планується розглянути

наступні питання: зміна ролей розробників (де ШІ добре справляється, а де людське судження залишається критичним); якими є наслідки для безпеки та

відповідності, коли ШІ пише код (журнали аудиту, ризики ланцюгів поставок); як забезпечити відповідність нормативним вимогам (зокрема - Закону ЄС про ШІ), моделі інтеграції ШІ в CI/CD. Організатор – DataArt.

Детальніше:

<https://www.facebook.com/events/36141998062110417/>,
<https://www.dataart.com/>

Фото: скріншот

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

26 червня 2026 року відбудеться вебінар «Трансформація систем оцінювання досліджень: критерії, якість та суспільний вплив». Він стане площадкою для обговорення актуальних питань підтримки наукової спільноти та дослідницької екосистеми України, а також зміцнення потенціалу для управління науковими проєктами в контексті

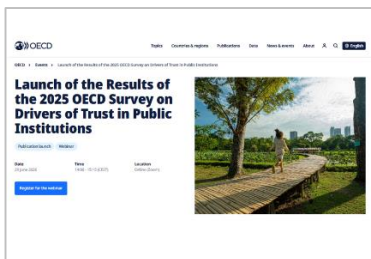
післявоєнного відновлення. Учасники обговорять різноманітні можливості для співпраці українських дослідників на міжнародному рівні та обмінюються досвідом. Планується розглянути реформи та новації у сфері оцінювання наукових досліджень, які мають на меті підвищення якості науки та поступовий відхід від практик оцінювання, що переважно базуються на кількісних метриках; міжнародні ініціативи у сфері відповідального оцінювання наукової діяльності та сучасні підходи до аналізу суспільного впливу досліджень. Організатори: Національний фонд досліджень України (НФДУ), Асоціація Science Europe (SE).

Детальніше:

<https://survey.scienceeurope.org/index.php/999818?lang=en>,
<https://www.scienceeurope.org/events/building-capacity-ukrainian-research-ecosystem-webinars>, <https://nrfu.org.ua/information-resources/events-and-activities/>

Фото: скріншот

ЧИННИКИ ДОВІРИ ДО ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ

29 червня 2026 року відбудеться вебінар «Оприлюднення результатів опитування ОЕСР 2025 року щодо чинників довіри до державних інституцій». Захід стане площадкою для презентації звіту ОЕСР та обговорення ключових його висновків, підготовлених на основі даних третьої хвилі опитування. Планується розглянути наступні питання: якими є результати

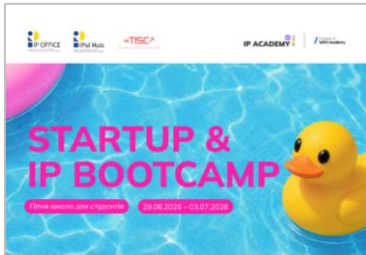
опитування; що вони означають для планування й реалізації дії щодо зміцнення довіри до державних інституцій та покращення процесів і результатів державного управління; як уряди можуть використовувати нові дані опитування у своїй діяльності; як державні інституції працюють над підвищенням довіри в Іспанії; як забезпечити збалансування очікувань та нових горизонтів для

зміцнення довіри до державних інституцій. Організатор - Організація економічного співробітництва та розвитку.

Детальніше: <https://www.oecd.org/en/events/2026/06/launch-of-the-results-of-the-2025-oecd-survey-on-drivers-of-trust-in-public-institutions.html>

Фото: скріншот

ЛІТНЯ ШКОЛА З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

З 29 червня по 3 липня 2026 року відбудеться літня школа «Startup & IP Bootcamp». Захід стане площадкою для інформування студентів економічних, управлінських спеціальностей, маркетингц, ІТ та усіх зацікавлених осіб про забезпечення захисту інтелектуальної власності. Під час заходу слухачі дізнаються: що таке інтелектуальна власність і чому

вона є активом стартапу; як визначати об'єкти інтелектуальної власності у цифровому продукті (код, дизайн, контент, бази даних, назва, логотип, домен, презентаційні та маркетингові матеріали); як розрізняти авторське право, торговельні марки, патенти, промислові зразки, комерційну таємницю та договірні механізми охорони; які права виникають автоматично, а які потребують реєстрації або договірного оформлення; як зробити свій проєкт впізнаваним; як оцінювати ризики використання чужого коду, зображень, шрифтів, музики, шаблонів, AI-контенту та open-source компонентів; як формувати базову стратегію охорони інтелектуальної власності для стартапу; кому належать права на продукт, створений у команді; навіщо стартапу договори, NDA та правила роботи з конфіденційною інформацією; як підготувати продукт до акселератора, інвестора чи виходу на ринок. Організатори: IP Academy, Головний офіс TISC UKPHOIBI.

Детальніше: <https://ipacademy.nipo.gov.ua/events/litnya-shkola-startup-ip-bootcamp/>, <https://nipo.gov.ua/startup-ip-bootcamp-anons/>,

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeaS11oN8xD8vsgHr7GX98ATn-XrBuJ87L_K-7vV0vunBqAvw/viewform, www.nipo.gov.ua, ipacademy.nipo.gov.ua

Фото: організатор

З 29 червня по 3 липня 2026 року у змішаному форматі відбудеться міжнародна конференція HSCI2026. Вона стане площадкою для обговорення широкого кола проблем розвитку наукової освіти та обміну передовим досвідом побудови освітньої політики та навчальних програм у галузі фізики, хімії, географії, біології, наук про життя, геології, зоології, ботаніки, екології,

археології, астрофізики, математики, робототехніки, інформатики, соціології, психології, наук про здоров'я тощо. Планується розглянути наступні теми: наукова освіта - нові виклики, перспективи та інноваційні рішення; історія науки; роль науки у шкільній освіті; необхідність підтримки практичної науки під час викладання та навчання; науково-дослідницька освіта (IBSE); інтегровані та міждисциплінарні підходи в науковій освіті; розвиток базових навичок дослідження та наукового методу; розвиток мовних та комунікативних навичок, математики та логічного мислення; підтримка позитивного сприйняття науки серед студентів, школярів та в суспільстві; поширення інформації про науково-технічні дослідження; наукова грамотність; навчання науці упродовж життя; етика та соціальна відповідальність; наукова освіта в початкових школах; наукові ярмарки та фестивалі для мотивації; музеї науки та шкільна наукова освіта - поєднання формального та неформального підходів; комп'ютерне моделювання, мультимедійні ІКТ та віртуальні інструменти для наукової освіти; наука та мистецтво; генеративний штучний інтелект в освіті. Організатори: Національний університет «Львівська політехніка», Університет інформаційних технологій та менеджменту в Жешові (Польща).

Детальніше: <http://www.hsci.info/hsci2026/>, <https://hsci2026.descoberta.pt/>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>,

<https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

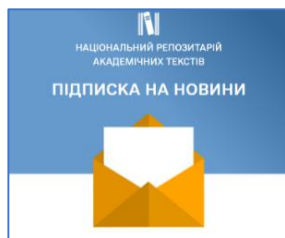
<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJIh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

<https://mastodon.social/@nrat>

https://www.threads.com/@nrat_ukrintei

<https://bsky.app/profile/nrat-portal.bsky.social>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>